

fensats pel disseny industrial. Evidentment són dissenys de producte pensats i executats per a la indústria, que empen materials moderns i adopten formes funcionals, però no podem evitar establir uns paral·lisme entre la manera com Alfaro va resoldre aquests dissenys i com planteja la seua escultura”.

L'exposició es completa amb una petita mostra de l'Alfaro fotogràfic. “Es poca la fotografia”, diu Giralt Miracle, “però es suficient per a entendre que està en aquell llenguatge d'innovació de la fotografia, de no fer ja paisatgisme, pictorialisme, que es du a terme durant aquells anys. Una descripció de la realitat, de com era la vida social, i de la qual participaven noms com Miserachs, Colom, Maspons, Català-Roca, Cualladó, etc., i encara que ell no es va dedicar més a la fotografia, crec que completa, per dir-ho amb paraules raimonianes, la visió d'un temps i d'un país”.

Giralt Miracle afegeix a manera de conclusió i clau de la mostra: “En el fons de tot això, Alfaro es un gran comunicador, que es podria guanyar la vida amb el que fóra, i això ho aprèn de la carnisseria dels seus pares, darrere del taulell, és un gran comunicador, en les fotos, en els anuncis, i això ho sap expressar perquè ell ha après el diàleg amb la societat”.

A LA LLETRA

‘Everybody knows’

Albert Garcia i Hernández

Tothom sap que els daus estan trucats. / Tothom sap que els llança amb els dits creuats. / Tothom sap que la guerra ha acabat. / Tothom sap que els bons han perdut. / Tothom sap que la baralla estava manegada: / els pobres seguiran sent pobres, els rics es faran rics. / Així es com va; tothom ho sap.” Aquest és l'inici de la cançó de Leonard Cohen *Everybody knows*.

Curiosa cançó quan s'escolta dies abans d'eleccions.

Continua: “Tothom sap que el vaixell s'està enfonsant. / Tothom sap que el capità va mentir.”

Hi ha cançons que, segons el context en què ens arriben, adquireixen un significat o un altre. Miren com segueix: “Tothom parla amb les seues butxaques. / Tots volen una capsa de bombons / i una rosa de tija llarga.”

També de Leonard Cohen és *Democracy*: “Navega, navega, o poderosa nau de l'Estat!, / a les riberes de la necessitat, passant els esculls de la cobdícia / a través de les ràfegues d'odi, navega.” Pensem en els primers brots verds de gent indignada o en el cap de l'FMI.

És com si agafem *Gimme shelter* dels Rolling Stones: “La guerra, xavals, està a un tret de distància. / Dóna'm refugi o desapareixeré”. Pensem en els joves d'ara o en les revoltes nord-africanes o en el tancament de fronteres de l'anomenat món lliure.

Everybody knows, tothom sap també que hi ha cançons fetes per a un ús polític. Unes encerten l'objectiu millor que unes altres. No podem considerar, per exemple, líricament afortunada la lletra de l'*Himne de Riego*. L'explicitació obscena d'un instant polític (“Si los curas y monjas supieran la paliza que les vamos a dar...”) pot servir un moment i prou. Hi ha “cançons que sobren”, és a dir, musicalment pobres i amb una lletra que podria ser llegida com un pamflet. Cançons fetes “en contra de...” fan sovint un homenatge encobert a qui es pretén infamar. En canvi, cas contrari, una cançó d'amor com *Le temps des cerises* no envellaix mai i evoca perfectament el que va ser la Comuna de París, fins i tot sense anomenar-la en cap vers.

El cap de setmana passat, a la ciutat de València, barri de Rusafa, Carles Dénia va presentar un nou treball d'una dignitat sorprenent. Més sorpresa: rodejat de bons instrumentistes i, ja el paroxisme: discrets, en el seu lloc, sense estridències. Un respir d'aire fresc. Aquesta és la meua València: ni cas als irreductibles i anar per feina.

Tornar a poder votar en aquest país ha costat sang. És terrible escoltar certes cançons que exciten la temptació de “passar de tot”. Escoltem i cantem, doncs, aquell *nessun dorma...* per poder cridar al final: *vincerò, vencerò!*

UN PAÍS DE PARAULES

La joia de viure a pesar de tot

Francesc Calafat

VIURE AMB LA SENYORA PARKINSON

Ignasi Mora
EditorialMoll
Palma de Mallorca, 2011
84 pàgines

Ignasi Mora és d'aquells escriptors que sol estirar al màxim la corda narrativa. Primerament, amb personatges marginals, fóra de la de circulació habitual, ja foren personatges sota el patró de Bernhard, personatges purs o místics, cisellats amb una psicologia i un realisme líric pròxims a Dreyder. A partir de Maig, Mora fa un salt sobre el precipici i se situa a l'altra banda del que havia fet fins aleshores: explora l'univers de l'amoralitat.

En la línia de jugar amb les convencions, l'autor escriu ara també un llibre singular sobre la gestió d'una malaltia terrible, el Parkinson, perquè no és una novel·la, ni un assaig, ni un dietari. Però treballa amb anotacions, el gros del llibre, que semblen notes d'un dietari, introdueix, en la tercera part i en la quarta, relats de personatges, típics de l'univers d'Ignasi Mora: individus un punt estranys que viuen en l'excentricitat, els quals hi aporten perspectives noves i injecten perplexitats que, en més d'un punt, cappingen aspectes tractats abans. I, si fa no fa, la mascletada final pot servir

de metàfora de l'actitud del narrador-malalt. Per si no en tenim prou, en la segona part escriu, amb una ironia sense pèrdues, un testament i diversos obituaris per tal que puguen ser del gust del consumidor.

Diu l'autor que ha escrit el llibre “per desdramatitzar les malalties i fins i tot batejar-les amb una mica d'humor, que és tan escàs arreu”. I ho fa amb prosa, directa, lúcida i tallant. Abo-

Diu l'autor que ha escrit el llibre “per desdramatitzar les malalties”

No estalvia la provocació ni projectils grossos sobre la ignorància dels metges

ca sobre el paper el procés d'adaptació de la malaltia, de la seua evolució, el canvi permanent i la irreversibilitat del temps, dels quals la gent comença a ser plenament conscient quan cau a les mans de les múltiples madames catalogades per la medicina. A través de flaixos, sensacions, anècdotes, paraules que voregen la profunditat i la filosofia, tot just al costat de descàrregues agosarades i

L'escriptor Ignasi Mora.

provocadores. El bisturí de l'escriptor és directe i de, tant en tant, trau la seua artilleria de sabotejador contra les convencions o les mentalitats que uniformitzen els sentiments o adormen l'horror de la realitat. En aquesta dinàmica, no estalvia la provocació ni projectils grossos sobre la ignorància dels metges, tot i els avanços, i sobretot contra els hospitals, que, a banda del costat humà, projecten una

ombra inquietant: són una “fàbrica de dolor i mort lenta, i per tant, de la indecisió humana”. O “ens duen a l'hospital com duien els jueus ala cambra de gas: esperant que algú ens salve”.

Des d'un to generalment amable, solcat pel somriure i, de vegades, per la rialla oberta, ens condueix pel viàtic de la soledat del moribund, per dir-ho a l'estil de Norbert Elias, encara que amb la finalitat de no plegar-se a la por —tot i habitar-la—, a la passivitat i, per tant, es planta amb “una voluntat fèrria de subvertir la decadència”. Sap que la malaltia és una amant absorbent, tirànica, però li permet de veure el món amb uns altres ulls i veure un gratat de coses d'allò més simples que abans li passaven desapercebudes. Ignasi Mora no ens estalviarà les punxes de la tragèdia, però sap que el drama i el goig

són un continu sense fronteres clares o dues cares de la mateixa moneda. Per això, des la ràbia de la vitalitat no es deixarà enxampar per les urpes de la senyora insaciable, i proclamarà des dels budells de la decadència un cant i una acció per la joia de viure. I fins al final. Perquè, com diu Ignasi Mora, naixer és començar a morir, però “també comencem a viure” fins al darrer alé.